

הרי הקמנו בכל מקום, ויקרא סתם זו היא הדרגה האחרונה, פכתוב ויקרא אל משה וגו'. וכאן ויקרא שמו יעקב, בכל מקום שמו לא נקרא [אלא] על ידי בן אדם. במקום אחר מה פתוב? (בראשית לב) ויקרא לו אל אלהי ישראל. הקדוש ברוך הוא קרא ליעקב אל. אמר לו, אני אלוה בעליונים, ואתה אלוה בתחתונים.

ובא וראה, יעקב היה יודע שעשו היה לו להדבק באותו נחש עקלתון, ועל פן בכל מעשיו נמשך עליו פנחש עקלתון אחר, בחכמה, בעקמומיות, וכך צריך. וזה בא כמו זה מה שאמר רבי שמעון, מה שפתוב (בראשית א) ויקרא אלהים את התנינים הגדלים - זה יעקב ועשו. ואת כל נפש החיה הרמשת - אלו שאר הדרגות שביניהם. ודאי שיעקב נעשה חכם פגוד אותו הנחש האחר, וכך צריך.

ומשום כך בכל חדש וחדש שעיר אחד, כדי להמשיכו למקומו ויפיר מן הלבנה, וכן בימי הפורים להקריב אותו השעיר, וזה בחכמה לשלט עליו ולא יוכל להרע, שפתוב (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה, ובארוהו שזה עשו, שהוא שעיר, והכל בחכמה ובקמאות כלפיו. מה הטעם? משום שפתוב (תהלים יח) ועם עקש תתפתל, משום שהוא נחש רע, עקם רוח, חכם להרע, מסטין למעלה ומסטין למטה.

ומשום כך ישראל מקדימים ומתחפמים לו בחכמה, בעקמומיות, כדי שלא יוכל להרע ולשלט. ועל פן יעקב, שהוא בסוד האמונה, כל מעשיו כלפי

הא אוקימנא בכל אתר, ויקרא סתם האי הוא דרגא בתראה, כמה דכתיב, (ויקרא א) ויקרא אל משה וגו'. והכא ויקרא שמו יעקב, בכל אתר שמיה לא אקרי (ר"א ל"ג אלא) על ידא דבר נש. באתר אחרא מה פתיב, (בראשית לב) ויקרא לו אל אלהי ישראל, קדשא בריך הוא קרא ליה ליעקב אל. אמר ליה, אנא אלהא בעלאי ואנת אלהא בתפאי.

ותא חזי, יעקב הוה ידע דעשו הוה ליה לאתדבקא בהווא חווא עקימא, ועל דא בכל עובדוי אתמשך עליה פחווא עקימא אחרא, (דף קלז ע"ב) בחכמתא בעקימו, והכי אצטריך. ואתייה דא, פי הא דאמר רפי שמעון, מאי דכתיב, (בראשית א) ויקרא אלהים את התנינים הגדולים, דא יעקב ועשו. (בראשית א) ואת כל נפש החיה הרמשת, אלין שאר דרגין דבינייהו, ודאי אתעביד יעקב חפים לקבליה דהווא חווא אחרא והכי אצטריך.

ובגין כך בכל ירחא וירחא חד שעיר, בגין לאמשכא ליה לאתריה ויתפרש מן סיהרא. וכן ביומי דכפורי לאקרבא ההוא שעיר, ודא בחכמה לשלטאה עליה ולא יכיל לאבאשא, דכתיב, (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה, ואוקמוה דדא עשו דאיהו שעיר, וכלא בחכמה ובקמאות לגביה. מאי טעמא, משום דכתיב, (תהלים יח) ועם עקש תתפתל, בגין דאיהו חווא בישא, עקים רוחא, חפים לאבאשא, אסטי לעילא ואסטי לתפא.

ובגין כך, ישראל מקדימין וחפמין ליה בחכמה, בעקימו, בגין דלא יכיל לאבאשא ולשלטאה. ועל דא יעקב דאיהו ברזא דמהימנותא, כל עובדוי לגבי דעשו